

Saimaan ammattikorkeakoulu
Hotelli- ja ravintola-ala Imatra
Hotelli- ja ravintola-alan liikkeenjohdon koulutus

Lötjönen Roope ja Tahvanainen Jussi

Kulinaarinen matkailu osaksi Airbnb-palvelukokonaisuutta

Opinnäytetyö 2019

Tiivistelmä

Lötjönen Roope ja Tahvanainen Jussi
Kulinaarinen matkailu osaksi Airbnb-palvelukokonaisuutta, 22 sivua
Saimaan ammattikorkeakoulu
Hotelli- ja ravintola-ala Imatra
Hotelli- ja ravintola-alan liikkeenjohdon koulutus
Opinnäytetyö 2019
Ohjaaja: lehtori Lari-Pekka Ruotsi, Saimaan ammattikorkeakoulu

Tämän opinnäytetyön päätarkoituksina oli, paitsi tuoda kulinaarinen matkailu terminä tutuksi paikallisille Airbnb-majoittajille, myös selvittää heidän mielenkiintoa ja halukkuutta lähteä toteuttamaan tätä tulevaisuudessa osana parempaa palvelukokonaisuutta. Näiden lisäksi tavoitteina oli mahdollistaa myynninedistäminen paikallisille majoittajille, parempien matkailukokemuksien luominen Etelä-Karjalan alueen matkailijoille ja sitä kautta Etelä-Karjalan matkailun lisääminen. Opinnäytetyössä pyritään innostamaan paikallisia Airbnb-majoittajia kehittämään omaa palvelukokonaisuuttaan. Kerätyn pohjatiedon siivittämänä järjestettiin videoitu paneelikeskustelu, johon kutsuttiin Etelä-Karjalan alueen Airbnb-majoittajia. Video kattoi suurimman osan tutkimuksen empiirisestä osuudesta.

Opinnäytetyön teoriaosuus koostui kulinaarisesta matkailusta, myynninedistämisestä, Airbnb-majoittamisesta. Opinnäytetyön empiiriseen osuuteen luodussa videossa paikalliset majoittajat pohtivat eri keinoja, joilla kulinaarinen matkailu voitaisiin yhdistää palvelun arvoa lisääväksi kokemukseksi Airbnb-majoittajille.

Aikaisempia tutkimuksia kulinaarisen matkailun yhdistämisestä Airbnb-majoittamiseen ei vielä ole. Tämän takia aineisto koostui pääosin kulinaariseen matkailuun liittyvistä kirjallisista lähteistä, internetissä julkaistuista artikkeleista ja tekijöiden omakohtaisista kokemuksista Airbnb-matkailussa.

Teorian ja paneelikeskustelun pohjalta koostettiin video majoittajien näkökulmista, mielipiteistä sekä keskustelun tuloksista.

Asiasanat: kulinaarinen matkailu, Airbnb, myynninedistäminen, palvelukokonaisuus, paneelikeskustelu

Abstract

Lötjönen Roope & Tahvanainen Jussi
Culinary travelling to be a part of Airbnb's service package, 22 pages
Saimaa University of Applied Sciences
Tourism and hospitality, Imatra
Degree Programme in hotel and restaurant business
Bachelor's Thesis 2019
Instructor: Mr Lari-Pekka Ruotsi, Senior lecturer, Saimaa UAS

The main purposes of this study were to provide information about culinary travelling and find out the interest and willingness of the Airbnb hosts to develop their product with it in the future. Additional purposes were also to offer an opportunity to gain extra sales, create better experiences for the travellers, increase the tourism in South Karelia and inspire Airbnb hosts to evolve their service package. With the collected information we arranged a panel discussion which was recorded. The video covered most of the empirical part of the study.

The theoretical part of the study consisted of culinary travelling, sales increasing, Airbnb hosting. In the empirical part of the study, which was displayed with a video, local Airbnb hosts discussed about different ways how culinary travelling could be attached to increase the value of the service experience for the guests of Airbnb.

This was the first research of combining the culinary travelling and Airbnb hosting. Because of that, the information for the study was gathered from literature based on culinary travelling, online articles and our own experiences about Airbnb.

Based on the theory and panel discussion video was collided by the point of host's views and opinions as well as the results of the discussion.

Keywords: culinary travelling, Airbnb, sales increasing, service package, panel discussion

Sisällys

1	Johdanto	5
2	Avainsanat	6
2.1	Airbnb	6
2.2	Kulinaarinen matkailu.....	7
2.3	Myynninedistäminen	8
2.4	Palvelukokonaisuus	8
2.5	Paneelikeskustelu	9
3	Kvalitatiivinen tutkimus	10
3.1	Tutkimuskysymys	10
3.2	Tavoite	10
3.3	Tutkimuksen toteutus.....	11
3.4	Tutkimuksen tarkoitus.....	13
4	Videoitu paneelikeskustelu	14
5	Videon johtopäätökset	14
5.1	Haasteet	15
5.2	Tulevaisuus.....	15
6	Pohdinta.....	16
	Lähteet.....	18

Liitteet

Liite 1 Videoitu paneelikeskustelu

1 Johdanto

Tämä opinnäytetyö on tutkimuksellinen opinnäytetyö. Tämän opinnäytetyön aiheena on tutkia Etelä-Karjalan alueen Airbnb-majoittajien mielenkiintoa käyttää kulinaarista matkailua osana kasvattamaan heidän palvelukokonaisuuttaan. Tavoitteena on tuoda majoittajien tietoisuuteen kulinaarinen matkailu terminä ja esitellä heille erilaisia toimintatapoja sen toteuttamiseksi.

Opinnäytetyössä järjestetään videoitava paneelikeskustelu, johon kutsutaan paikallisia Airbnb-majoittajia. Paneelissa pyritään tukikysymyksien avulla synnyttämään keskustelua kulinaarisesta matkailusta osana Airbnb-majoitusta sekä sen mahdollisuudesta palvelukokonaisuuden parantamiseen tulevaisuudessa.

Opinnäytetyön aiheen valinta perustuu ajankohtaisuuteen ja nouseviin trendeihin. Aihevalintaa puoltaa myös opinnäytetyön tekijöiden omakohtaiset kokemukset Airbnb-majoittumisen saralta. Matkailuun liittyviä kasvavia trendejä nykyään ovat kulinaarinen matkailu, social eating ja meal sharing eli yhdessä tekeminen, kokeminen ja nauttiminen. Kulinaarisen matkailun osalta kokemusten hakeminen on alkanut siirtyä isoista ravintoloista kohti paikallisia ja autenttisimpia makuja (Fanelli 2018). Matkailu on jatkuvasti kasvava dynaaminen toimiala. Sen osuus maailman bruttokansantuotteesta on 9 %. Sen mainitaan toistuvasti olevan yksi maailman suurimmista ja nopeimmin kasvavista toimialoista (Veijola 2013, 30).

Opinnäytetyössä käydään läpi kulinaarista matkailua osana majoituspalvelua, sen mahdollisia toteutustapoja ja mitä toimenpiteitä tämä vaatisi, niin majoittajalta, majoitettavalta kuin yhteiskunnaltakin. Teoriaosuuden lähteinä on käytetty aiheeseen liittyviä kirjallisia teoksia sekä online-artikkeleita. Kirjoitetun teorian ohella osa pohjatiedosta perustuu tekijöiden omakohtaisiin kokemuksiin.

Kerätyn pohjatiedon ja järjestetyn paneelikeskustelun pohjalta luodaan kattava, mutta tiivis videoitu opinnäytetyö, jossa kartoitetaan Etelä-Karjalan alueen Airbnb-majoittajien suhtautumista ja reaktiota kulinaarista matkailua kohtaan osana Airbnb-toimintaa.

2 Avainsanat

Tässä luvussa avataan opinnäytetyön keskeisimmät käsitteet. Tämän tutkimuksen keskeisimpiä käsitteitä ovat Airbnb yleisesti sekä matkailun nouseva trendi kulinaarinen matkailu. Muita käsitteitä ovat myynninedistäminen, palvelukokonaisuus sekä paneelikeskustelu.

2.1 Airbnb

Airbnb on hotellipalveluiden rinnalle vuonna 2008 syntynyt majoitusvaihtoehto. Airbnb-majoittajaksi voi ryhtyä kuka tahansa, jolla on majoitustarkoitukseen so-piva tila. Esimerkkinä tilasta voi olla asunto, mökki tai yksittäinen huone. Majoit-tajan tulee ottaa kuvat omasta kohteestaan, hinnoitella sekä julkaista se Airbnb:n nettisivuilla. Majoittajalla on oikeus määrittää kohteensa säännöt sekä päättää ketä ja milloin hän haluaa kohteeseensa majoittaa (Airbnb 2019a).

Airbnb-palvelussa on mahdollista, majoittamisen lisäksi, järjestää myös erilaisia elämyksiä ja tapahtumia. Tapahtumien järjestäminen vaatii majoittamisen tavoin Airbnb-tilin luonnin. Tämän lisäksi järjestäjä esittelee ja hinnoittelee tapahtu-mansa. Järjestäjän tulee myös tarkastaa, sopiiko elämys Airbnb:n normeihin ja onko järjestetylle elämykselle tarvetta hankkia erilaisia lupia, kuten liiketoiminta-tai anniskelulupa. Esimerkkejä mahdollisista järjestetyistä elämyksistä voisi olla opastettu kaupunkikierrros tai tutustuminen paikallisiin ravitsemusliikkeisiin. (Air-bnb 2019b.)

Nykyään matkustelevat turistit etsivät yhä autenttisempia majoituskohteita ja ha-luavat pois suurista turistiryksistä. Tähän Airbnb tarjoaa loistavan mahdollisuuden monimuotoisilla ja ainutlaatuisilla kohteillaan (Törmä 2018).

Majoitustoiminnasta haaveilevalle voi ensimmäisenä mieltä askarruttavana kysy-myksenä tulla, kuinka uskaltaa päästää ventovieraan omaan kohteeseensa. Air-bnb kuitenkin tarjoaa majoittajilleen vahinkoturvan sekä omaisuudelle että tapa-turmien varalle, aina miljoonaan dollariin saakka. Turvallisuutta palvelussa lisää-vät myös se, että tuleva majoittuja maksaa aina majoituksensa ennakoon Air-bnb:lle. Majoittajalla on myös mahdollisuus vaatia kohteen varaavan henkilön vi-rallista henkilötodistusta. (Airbnb 2019c.)

Airbnb on yhteisöllistä toimintaa, jossa palvelun tarjoajat ja käyttäjät antavat toisistaan palautetta majoituksen jälkeen. Tällä mahdollistetaan majoittajille hyvät ensivaikutelmat ja pohjatiedot tulevasta asunnon vuokraajasta, ja majoittajat taas pystyvät hyvien arvostelujen ja suositusten avulla löytämään entistä parempia palvelukokonaisuuksia. Hyvät arvostelut ja korkea käyttöaste antavat majoittajalle Supermajoittaja-statusen, joka näkyy kaikille palvelun käyttäjille.

2.2 Kulinaarinen matkailu

Kulinaarinen matkailu, ruokamatkailu ja gastronominen matkailu tarkoittavat kaikki käytännössä samaa, ja rakkaalla lapsellaahan on monta nimeä, sanotaan. Se, mitä sanaa kyseisestä termistä milloinkin käytetään, usein riippuu aiheen näkökulmasta tai keskustelijan äidinkielestä (World Food Travel Association 2018). Opinnäytetyössä käytetään kuitenkin pääosin termiä kulinaarinen matkailu.

Kulinaarinen matkailu on nimensä mukaisesti yhdistelmä matkailu- sekä ravitsemuspalveluita. Matkailijan on reissunsa aikana väistämättä käytettävä ravitsemuspalveluita, ja kuka sen määrittää, minkä matkailija kulinaariaksi itse tuntee. Yhdelle maailmanmatkaajalle kulinaarista matkailua parhaimmillaan voi olla vierailu pienellä italialaisella viinitilalla, toiselle tutustuminen Oktoberfestin oluttarjontaan ja kolmannelle eteläkarjalaisen perinneruoka Särän maistaminen.

Matkailu on kasvava toimiala. Kilpailu lisääntyy jatkuvasti, ja sitä kautta tarjontakin laajenee. Matkailun eri trendit kasvattavat suosiotaan, niin myös kulinaarinen matkailu. Jopa kokonaisia lomia suunnitellaan ruoan ympärille (Fanelli 2018). Valveutuneet matkailijat käyttävät pääosin rahansa paikallisia toimijoita kannattaen. Kalliimmista ravintoloista yhä useampi matkailija siirtyy kohti paikallisia ja autenttisempia ruokakokemuksia (Visit Pälkäne 2018). Kulinaarisen matkailun uskotaan kasvavan entisestään, sillä milleniaalit, eli 18 – 34-vuotiaat, ovat kiinnostunein segmentti yhdistämään ruokaa ja matkailua. Milleniaaleista 79 % kertoo haluavansa matkustaa paikkoihin, jotka ovat tunnettuja gastronomisista nautinnoistaan (Hook).

2.3 Myynninedistäminen

Myynninedistämällä tarkoitetaan kaikkia toimenpiteitä, joilla myyjä pyrkii myymään enemmän yrityksen tuotteita ja palveluita, ja vastavuoroisesti kannustetaan ostajaa ostamaan ja käyttämään palveluita enemmän. Myynninedistämiseen on olemassa useita eri keinoja, joista esimerkkeinä voisi olla markkinointi, erilaiset kampanjat, myyntikilpailut, koulutukset sekä pakettitarjoukset. Myynninedistämällä tavoitellaan lisää asiakkaita sekä pyritään vahvistamaan jo olemassa olevien asiakkaiden ostouskollisuutta- ja halukkuutta (Osaava yrittäjä).

Airbnb-toiminnassa myynninedistämällä pyritään saamaan enemmän näkyvyyttä, lisää majoittujia, parempia palautteita ja näiden asioiden summana lisää myyntiä. Myynninedistämistä voi periaatteessa olla mikä tahansa toimenpide, jonka asiakas kokee palvelun tai tuotteen arvoa nostattavaksi, ja josta on valmis maksamaan.

Matkailu on osatekijänä maailmantaloudessa. Matkailijat reagoivat nopeasti maailmantalouden muuttuviin tilanteisiin suunnitellessaan matkakohdettaan. Mikäli maailmantalouden tilanne heittelee voi suunniteltu lomamatka jäädä kokonaan toteutumatta tai matkakohde vaihtua lyhyenkin harkinnan jälkeen edullisempaan (Kaksonen, Ojuva & Ouallen 2012, 4). Tästä syystä myynninedistäminen ja oman kohteen esille nouseminen ovat tärkeässä asemassa asiakkaiden saavuttamiseksi.

2.4 Palvelukokonaisuus

Palvelut ovat tuotannollisten toimintojen seurauksia, jotka muuttavat niitä käyttävien olosuhteita ja edistävät tuotteiden ja rahan vaihtumista kuluttajan ja palveluntuottajan välillä (Tilastokeskus).

Palvelukokonaisuus pitää sisällään kaikki tapahtumat ja tunteet osto- tai myyntitapahtumassa ensivaikutelman ja jälkivaikutelman mukaan lukien. Tuotteen ostaja tekee tuotteesta tai palvelusta omat johtopäätöksensä ensivaikutelman perusteella, joka usein johtaa ostopäätökseen. Palvelukokonaisuus koostuu yhdestä tai useammasta toisiaan tukevasta palvelusta, jotka asiakas voi itselleen valita. Toimiva palvelukokonaisuus ei perustu pelkästään palveluiden määrään

vaan myös niiden toimivuuteen. Palvelusta maksanut asiakas odottaa vastinetta rahoilleen toimivan palvelukokonaisuuden avulla.

Tällä hetkellä Airbnb-toiminnassa palvelukokonaisuuteen vaikuttaa visuaalisen ensivaikutelman ja kohteesta poistumisen välillä oleva tapahtumaketju. Se, millaisena asiakas kokee majoituskohteen siitä annettujen ennakkotietojen perusteella, vastaako kohde hintalaatu-suhteeltaan oletettua ja täyttääkö se asiakkaan odotukset. Asiakkaan pyrkimys on kokea myönteinen elämys jo silloin, kun hän ostaa ydintuotteen eli tässä tilanteessa varaa Airbnb-majoituksen (Brännare, Kairamo, Kulusjärvi & Matero 2005, 10). Airbnb-toiminnan yhteisöllisyyden vuoksi on myös palvelukokonaisuuden kannalta tärkeää saada vaivattomasti yhteys majoittajaan varaustilanteesta lähtien ja ylläpitää sitä avainten saamisesta niiden luovuttamiseen asti. Vieraanvaraisuus on iso osa Airbnb-majoittajana toimimista. Sillä tarkoitetaan ihmisten anteliaisuutta ja asennetta vieraita kohtaan. Vieraanvaraisuus liittyy palveluasenteeseen, ystävällisyyteen sekä haluun tehdä toisille hyvää. (Nousiainen 2015, 10.)

2.5 Paneelikeskustelu

Paneelikeskustelu on kahden tai useamman ”juontajan” vetämä keskustelu. Keskustelijoiden määrä on hyvä pitää hillittynä, noin 3 - 5 keskustelijaa, sillä kahden ihmisen vuoropuhelu ei ole paneelikeskustelu ja yli viiden henkilön määrää on vaikeampi hallita pitäen keskustelu aiheessa. (Kortesuo 2016.)

Paneelikeskustelu yleensä alkaa vetäjän esittelyllä aiheesta. Puheenvuorot voidaan jakaa, mutta keskustelu voi lähteä myös vapaammin soljumaan eteenpäin keskustelijoiden kommentoimissa muiden puheenvuoroja. Paneelikeskustelun juontaja voi pitää keskustelun aiheessa esittämällä tukikysymyksiä tarvittaessa. Hyvän paneelikeskustelun tavoite on, että yhtään hiljaista hetkeä ei tule (Association Of Energy Services Professionals).

Keskustelussa on yleensä paikalla myös yleisö, mutta se ei ole välttämätöntä paneelia järjestettäessä. Myös mahdollinen yleisö voi esittää kysymyksiä keskustelijoiden puheenvuoroihin tai paneelin teemaan liittyen.

Keskustellessa on hyvä pitää katsekontakti muihin puhujiin eikä paneelikeskustelu poikkeaa tästä, tämän takia esimerkiksi puoliympyrän muotoinen pöytäjärjestely on toimiva vaihtoehto paneelia järjestettäessä. Keskustelun aikaansaamiseksi on myös hyvä etukäteen tiedottaa osallistujia paneeliin aiheesta, jotta he voivat tutustua siihen ennen saapumistaan.

3 Kvalitatiivinen tutkimus

Tämä opinnäytetyö on kvalitatiivinen tutkimus. Kvalitatiivisella tutkimuksella tarkoitetaan laadullista tutkimusta. Sitä käytetään usein silloin, kun tutkittava ”ilmiö” on ennalta tuntematon eikä siitä ole ennalta tehtyjä teorioita, joihin tutkimus voisi pohjautua (Kananen 2014).

3.1 Tutkimuskysymys

Tämän opinnäytetyön tutkimuskysymyksenä oli selvittää Etelä-Karjalan alueen Airbnb-majoittajien mielipiteitä ja halukkuutta yhdistää kulinaarista matkailua heidän majoituspalveluunsa. Tätä lähdettiin tutkimaan perehtymällä kirjoitettuun teoriaan kulinaariasta osana matkailua. Haluttiin lähteä selvittämään paikallisten majoittajien näkemystä tutkimuskysymykseen.

3.2 Tavoite

Opinnäytetyön ensisijainen tavoite oli tuoda kulinaarinen matkailu terminä Etelä-Karjalan alueen majoittajien tietoisuuteen. Tutkimuksessa selvitetään paneelikeskustelun avulla heidän mielenkiintoa ja suhtautumista kulinaariseen matkailuun osana Airbnb-toimintaa. Näkisivätkö he tämän kohteensa arvoa nostavana tekijänä, mikä puolestaan johtaisi parempaan palautteeseen, varausten määrän sekä kassavirran kasvuun.

Kulinaarinen matkailu on nykypäivän kasvava trendi, ja tutkimusten valossa yhä useampi matka suunnitellaan jo kokonaan ruuan ympärille (Fanelli). Tutkimuksen tuloksena toivottiin monen asian summana aiheuttaa alueen majoittajille ketjureaktio kulinaarisen matkailun kohdalla. Kun tavoite oli tuoda kulinaarinen matkailu terminä tutuksi ja selvittää majoittajien kiinnostusta aiheeseen, tietenkin toivotaan

tämän johtavan majoittajien keskuudessa toimenpiteisiin, jossa kulinaarista matkailua kokeiltaisiin osana omaa majoituskohdetta. Tästä seurauksena olisi lisääntyneet varausmäärät ja paremmat ansiot majoittajalle. Tietenkin, kun kilpailu asiakkaista on kovaa, ottaisivat muutkin alueen majoittajat varmasti kulinaarisen matkailun osaksi omaa kohdettaan, tai vaihtoehtoisesti jonkun toisen matkailun kasvavan trendin lisääntyvän myynnin toivossa. Jälleen kyseessä olisi niin sanottu syy-seuraussuhde, jolla alueen Airbnb-tarjontaa pystyttäisiin kasvattamaan ja sitä kautta luomaan parempia majoituskohteita asiakkaille.

Edellä mainittujen tavoitteiden toteutuessa tutkimuksella olisi edellytykset luoda pohja koko Etelä-Karjalan alueen matkailun kasvulle. Tekemällä ensimmäinen opinnäytetyö kyseisestä aiheesta, pyritään tällä luomaan pohjaa tulevaisuuden opiskelijoille lähteä jatkojalostamaan tai kokeilemaan käytännössä tutkimuksen ideoita omien tulevien opinnäytetöidensä parissa.

3.3 Tutkimuksen toteutus

Opinnäytetyö päätettiin tehdä parityönä, sillä meillä on paljon aikaisempaa historiaa yhteisistä tutkimuksista ja projekteista. Opinnäytetyössä kaikki tehtiin yhdessä aina tiedonkeruusta tekstin tuottamiseen. Tekstin tuottaminen kahdestaan tuntui luontevammalta, ja työssä auttoi myös paljon, ettei suurempia ajatuskatkoksia päässyt syntymään toisen täydentäessä hukkuneita ajatuksia.

Opinnäytetyö haluttiin tehdä aiheesta, joka oikeasti kiinnostaisi molempia kirjoittajia. Loppuvuodesta 2018 Keski-Euroopan reissulla todettiin jälleen Airbnb:n olevan opiskelijabudjetilla liikkuvan matkailijan paras ystävä. Syntyi pieni kipinä siitä, että opinnäytetyön aihe voisi olla vahvasti Airbnb sidonnainen.

Marraskuussa 2018 lopullisen ratkaisun opinnäytetyön aihevalinnasta teki Samantha Fanellin matkailun trendeistä kertova artikkeli, joka löytyi Momondon sivuilta. Hän puhui artikkelissa kulinaarisesta matkailusta ja ruokapalveluiden yhdistämisestä matkailuun. Mieleen palautui vuoden 2018 reissu Keski-Eurooppaan. Myöhäinen linja-autokyyti saapui Krakovaan kellon lähestyessä puolta yötä ja mielenkiinto paikallisia tuotteita ja makuja kohtaan oli syttynyt jo matkan alkaessa. Myöhäinen saapuminen ja vähäinen tieto kohteesta ajoivat ratkaisuun, jossa haettiin nopeaa globaalia syötävää lähimmästä McDonald's liikkeestä.

Myöhemmin opinnäytetyötä tehdessä syntyi idea, että majoittajan ennalta paikalle tuomat paikalliset ruokatuotteet, olisivat olleet maksamisen arvoinen lisäpalvelu.

Opinnäytetyön haluttiin olevan ajankohtainen sekä trendikäs. Tutkimuksessa haluttiin yhdistää Fanellin mainitsemia kulinaarisen matkailun osia Airbnb-majoitukseen luoden näin mahdollisuuden kasvattaa Airbnb-majoittajien palvelukokonaisuutta. Valmista ideaa ei haluttu keksiä vaan ainoastaan lähteä tutkimaan majoittajien näkökantaa näiden asioiden yhdistämisestä.

Opinnäytetyön idean syntymisen jälkeen yhteyttä otettiin Etelä-Karjalan majoittajiin Airbnb:n omien sivujen kautta. Oli ilo nähdä, miten avoimin mielin majoittajat olivat valmiita auttamaan tutkimuksessa. Yhteyttä otettiin noin kolmeenkymmeneen paikalliseen majoittajaan, heistä kaksikymmentäkahdeksan suostui auttamaan tavalla tai toisella. Tässä vaiheessa luotiin erillinen sähköpostiosoite yhteydenpitoa varten, sillä Airbnb:n kautta kommunikointi osoittautui haastavaksi, alustan piilottaessa yhteystiedot viesteissä tutkimuksen tekijöiden ja majoittajien välillä.

Tutkimuksen toteutustavaksi mietittiin useita erilaisia keinoja. Osallistuminen haluttiin tehdä majoittajille helpoksi. Tämän takia eri toteutustapoja oli mielessä kolme: sähköpostikysely ja puhelimitse tai kasvotusten tapahtuva keskustelu. Opinnäytetyön aiheen hyväksymisen jälkeen tavattiin ohjaava opettaja Lari-Pekka Ruotsi. Toteutustavoista keskusteltiin, ja ohjaava opettaja ehdotti toteutustavaksi paneelikeskustelua, joka kaiken lisäksi videoitaisiin. Idea tuntui skeptiseltä, mutta pienen pohdinnan jälkeen toteutustavaksi valikoitui Saimaan ammattikorkeakoululle täysin uusi toteutustapa, videoitu paneelikeskustelu.

Toteutustavan vahvistumisen jälkeen lähdettiin tavoittelemaan noin viittä keskustelijaa Etelä-Karjalan alueen Airbnb-majoittajista. Tässä vaiheessa opinnäytetyö koki projektin suurimman takaiskun, sillä majoittajien suhtautuminen tällaiseen toteutustapaan ei ollut niin myönteinen kuin odotettiin. Tämän lisäksi samoihin aikoihin Airbnb lukitsi tutkimuksen tekijöiden käyttäjätilin viikoksi, sillä sen sään-

töjen mukaan viestittely alustalla saa olla vain kohteen varaamiseen liittyvää. Yhteyttä otettiin ylläpitoon ja onneksi tili saatiin avattua, kun perusteltiin, että kyseessä on opinnäytetyö, eikä takana ole mitään ulkopuolista toimeksiantajaa.

Lopulta neljä Etelä-Karjalan alueen Airbnb-majoittajaa saatiin lupautumaan paneelikeskusteluun. Keskustelun tapahtumapaikaksi ehdotettiin Imatraa sekä Lappeenrantaa, ja majoittajille annettiin vaihtoehdoksi kolme eri päivämäärää ja suurimman kannatuksen sai keskiviikko 13.3.2019. Keskustelijoista kolme oli Lappeenrannasta ja yksi Imatralta, joten paikaksi valikoitui Lappeenranta. Imatran päässä asuvalle keskustelijalle tarjottiin autokyyti paneelikeskusteluun. Lappeenrannan Scandic Patriasta varattiin kokoustila tarjoiluineen videoitavaa paneelikeskustelua varten. Videointivälineet vuokrattiin ulkopuoliselta toimijalta, ja paneeliin pyydettiin avuksi kolmas henkilö avustamaan kuvauksessa mahdollisten häiriöiden, kuten videokuvan katkeamisen, varalta. Kuvaaminen toteutettiin Canon 77D-mallin kameralla kolmijalan tukemana stillkuvana. Keskustelun pöytämallina käytettiin kokoustilan perälle aseteltua puoliympyrää, sillä näin saatiin paras mahdollinen valaistus ja keskustelijat aseteltua kasvotusten. Lopputuloksena saatiin, tukikysymysten avulla, neljäkymmentäkuusi minuuttia keskustelua kulinaariseen matkailuun liittyen. Saadusta materiaalista ja itse videoidusta johtopäätösosiosista leikattiin noin puoli tuntia kestävä video ulkopuolisen media-alan henkilön avustamana.

Valmistuneen leikatun videon jälkeen seurasi projektin teoriaosuuden kirjoittaminen. Suurin tieto pohjamateriaalista kerättiin ennen tätä, mutta kirjoittaessa tietämystä täydennettiin vielä uusien lähteiden avulla.

3.4 Tutkimuksen tarkoitus

Tämä opinnäytetyö tehtiin kasvattamaan Etelä-Karjalan matkailua ja lisäämään paikallisten Airbnb-majoittajien tietoutta kulinaarisesta matkailusta osana majoituspalvelua. Kulinaarinen matkailu terminä haluttiin tuoda majoittajien tietoisuuteen ja esitellä paneelikeskustelun avulla sen erilaisia toteutustapoja osana parempaa palvelukokonaisuutta. Opinnäytetyö ei ollut minkään tahon toimeksianto vaan toteutettiin tekijöiden omasta mielenkiinnosta yhdistää Airbnb-matkailu, kulinaaria ja paremmat majoituskokemukset.

Opinnäytetyöstä hyötyi eniten paneeliin osallistuneet majoittajat, mutta muidenkin Airbnb-majoittajien toivotaan tutustuvan tutkimukseen, joko itse etsimällä tai osallistuneilta aiheesta kuulemalla. Mikäli majoittajat lähtevät kokeilemaan keskustelun pohjalta nousseita ideoita, niin opinnäytetyö hyödyttää myös Etelä-Karjalan alueen matkailijoita, paikallisia yrittäjiä, kuntia, kasvaneen liiketoiminnan avulla tulevilla verotuloilla sekä kaikkien näiden asioiden yhteissummuna koko Etelä-Karjalan alueen matkailuinfrastruktuuria.

4 Videoitu paneelikeskustelu

Opinnäytetyön empiirinen osuus löytyy videoidussa muodossa oheisen linkin takaa.

<https://youtu.be/4uEd1N2tHBE> (Liite 1).

Video pitää sisällään Lappeenrannan Scandic Patriassa järjestetyn paneelikeskustelun. Siihen osallistui opinnäytetyön tekijöiden lisäksi kolme Etelä-Karjalan alueen Airbnb-majoittajaa ja kuvausavustaja.

Paneelikeskusteluun osallistujat ovat vasemmalta oikealle Marjut Imatralta, Marko Lappeenrannasta ja Heli Taipalsaarelta.

Videon loppuosassa opinnäytetyön tekijät keskustelevat paneelin tuloksista ja keskustelun sisällöstä.

5 Videon johtopäätökset

Videoidun paneelikeskustelun pohjalta keskeisimpänä johtopäätöksenä voidaan todeta, että kulinaarinen matkailu kiinnostaa ja se nähdään potentiaalisena osana Airbnb-matkailua ja -majoitusta. Kaikki kolme keskustelijaa näkivät aiheen kiinnostavana, mutta eivät välttämättä omassa tämänhetkisessä kohteessaan, vaan tulevaisuudessa osana parempaa palvelukokonaisuutta. Paneelin kuluessa huomattiin, että jokainen majoittaja oli jo huomaamattaan tavalla tai toisella toteuttanut kulinaarista matkailua oman toimintansa ohella. Esiin nousi myös tietämättömyys sen hyödyntämisestä palvelun laadun kasvattamiseen ja tästä johtuvaan parempien ansioiden saamiseen.

5.1 Haasteet

Keskustelun edetessä puhetta tuli myös mahdollisista haasteista, jotka vaikeuttavat kulinaarisen matkailun yhdistämistä Airbnb-toimintaan. Näistä suurimpina nähtiin Suomen tämänhetkinen laki sekä verotus.

Keskustelijoista Marjut mainitsi, että voisi ja haluaisikin lisäpalveluna toimittaa esimerkiksi paikallisia elintarvikkeita majoituskohteeseensa, mutta näkee suuren kysymysmerkin tällaisen palvelun maksamisessa tai laskutuksessa. Hän näki epäselvänä, kuka laskutuksen hoitaisi, miten verot asiassa menisivät ja kuinka tämä olisi yhdistettävissä hänen majoituspalveluunsa lain puitteissa.

Heli näki kulinaarisen matkailun yhdistämisen kohteeseensa kiinnostavana ja potentiaalisena, mutta mainitsi oman haasteensa tähän tuovan sen, että hän itse asuu toisella paikkakunnalla, eikä kaikkia majoitettaviaan edes kasvotusten tapaa. Heli myötäili myös muiden keskustelijoiden esiin nostamaa haastetta Suomen laista ja verotusasioista.

Kolmas keskustelija Marko piti suurimpana haasteena Suomen lakia. Hän mainitsi Airbnb-toiminnan olevan henkilökohtaista toimintaa, ei liiketoimintaa. Mikäli hän yhdistäisi elintarvike- tai ravintola-alan palveluita majoituspalveluunsa, muuttuisi se liiketoiminnaksi, jossa vallitsee liiketoiminnan lainalaisuudet. Hän mainitsee toistaiseksi pitäytyvänsä vain majoitustoiminnassa, mutta haikailee tulevaisuudessa lisäpalveluiden, kuten kulinaarisen matkailun, olevan mahdollisuutena osana majoituspalveluaan. Hän kääntääkin katseensa päättäjien suuntaan, yrittämisen kevyemmän verotuksen toivossa. Kun yrittäjyyden lakitekniinen rima on asetettu nykyistä matalammalle, nousee uusia tuotteita ja palveluita aiempaa enemmän, mikä on suoraan verrannollinen Etelä-Karjalan matkailun kehittymiseen, toteaa Marko.

5.2 Tulevaisuus

Keskustelijoista jokainen uskoo kulinaarisen matkailun olevan tulevaisuudessa osa myös Airbnb-toimintaa, ja vaikka keskustelijat eivät välttämättä juuri tämän hetkessä kohteessaan pidäkään tätä mahdollisena, niin he uskovat tämän kasvavana osana Airbnb-majoituksessa samalla luoden uuden asiakassegmentin.

Paneelissa Marko nosti esille Airbnb-alustalla olevan events, eli tapahtumat-osion, jossa jokainen voi järjestää ja myydä suunnittelemaansa elämyksiä, kokemuksia ja tapahtumia. Tämän käyttäminen ei vaadi majoituspalvelua vaan kuka tahansa voi järjestää tapahtumia events-osion avulla. Marko uskoo vakaasti, että tämän osion kasvaessa ja kehittyessä, kulinaarista matkailua pystyttäisiin yhdistämään Airbnb-toimintaan helpommin ja mielekkäämmin, lain sallimissa puitteissa.

Tapahtumat osion ohella puheenaiheeksi nousi kehittyvä teknologia ja sen myötä Airbnb:n oman alustan monipuolistuminen ja kehittyminen. Marko uskoo tulevaisuudessa kehittyvän alustan mahdollistavan myös liikkuvan kuvan näyttämisen ja tämän avulla omien tuotteiden ja palveluidensa helpomman markkinoinnin asiakkaille.

6 Pohdinta

Tutkimuksen tavoitteena oli esitellä kulinaarinen matkailu terminä ja sen erilaisia toteutustapoja majoituspalvelun yhteydessä Etelä-Karjalan alueen Airbnb-majoittajille paneelikeskustelun avulla. Tavoitetta lähdettiin saavuttamaan tutustumalla ensin Airbnb-majoittamiseen yleisesti sekä kulinaariseen matkailuun kirja- sekä nettilähteiden avulla. Lähteiden avulla selvitettiin myös, kuinka järjestetään onnistunut paneelikeskustelu.

Opinnäytetyön aihe kiinnosti molempia tutkimuksen tekijöitä. Osasyyn aiheen valintaan olikin omakohtaiset kokemuksemme Airbnb-matkailun saralta. Olemme käyttäneet sekä tulemme käyttämään tulevaisuudessa paljon Airbnb-majoitusta matkaillessamme. Aihetta miettiessä ja työstäessä toivoimme siitä olevan hyötyä majoittajien lisäksi myös itsellemme sekä kaikille muille Airbnb-palveluiden käyttäjille. Airbnb:n palvelukokonaisuuden parantuessa hyöty voisi olla molempipuolista majoittajan ja majoittujan välillä.

Työn haasteena oli kulinaarisen matkailun laajuus käsitteenä. Kulinaariaahan on periaatteessa kaikki mikä vain on yhdistettävissä ruokaan tai juomaan. Haasteita työhön toi myös paneelikeskustelu, jossa valta annettiin pääosin panelisteille.

Keskustelun kiihtyessä aiheet rönsyilivät hetkittäin kauemmas kulinaarian parista, enemmän yleisellä tasolla Airbnb-majoittamiseen liittyviin asioihin, kuten asiakaskohtaamisiin ja erilaisiin myyntiä edistäviin keinoihin, jotka eivät liittyneet haluamaamme keskustelun sisältöön. Tutkimustavan ollessa paneelikeskustelu, emme halunneet puhujia keskeyttää vaan annoimme panelisteille enemmän vapaata sanaa, sillä emme halunneet keskustelun muuttuvan haastatteluksi tai kyselyksi.

Tutkimuksemme käsittelemästämme aiheesta oli ensimmäinen laatuaan. Myös toteutustavaksi valikoitunut videoitu paneelikeskustelu oli meidän tietojemme mukaan Saimaan ammattikorkeakoulun ensimmäinen, ainakin Linnalan kampuksella, kyseisellä tavalla toteutettu opinnäytetyö. Mielestämme tekemämme aloitus kyseiseen aiheeseen antaa hyviä aihioita tulevaisuuden opiskelijoille lähteä jatkojalostamaan ideaa tai tutkimaan kulinaarista matkailua esimerkiksi majoittajan näkökulmasta. Tästä voidaan mainita esimerkkinä jo ennen tutkimuksemme lopullista valmistumista saatu yhteydenotto yhdeltä paneelikeskustelijalta. Hän oli ottanut yhteyttä ohjaavaan opettajaamme Lari-Pekka Ruotsiin ja tiedustellut sekä osoittanut mielenkiintoa myös tuleviin aiheista tehtäviin opinnäytetöihin. Tämä lupaa meidän mielestämme hyvää tulevaisuutta ajatellen, sillä yhteyttä ottanut majoittaja ei ole vielä nähnyt tämänkään tutkimuksen lopputulosta, mutta on jo nyt osoittanut kiinnostusta ja halua lähteä osallistumaan myös tuleviin aiheista tehtäviin tutkimuksiin.

Tulevaisuuden ohjeena Airbnb-aiheisiin opinnäytetöihin suosittelimme varaan reilusti aikaa ja hermoja majoittajien kiinnisaamiseen. Airbnb-sivut ovat korkeasti suojattuja, ja ne esimerkiksi piilottavat viesteissä vaihdetut yhteystiedot, ja mahdollisesti jopa jäädyttävät käyttäjätilin, koska viestiosio on tarkoitettu ainoastaan varausten tekemistä varten. Yhteydenottamisen hankaluudesta huolimatta oli ilo nähdä, kuinka hyvin ihmiset olivat valmiita auttamaan opinnäytetyössämme omalla vapaa-ajallaan. Saimme järjestettyä onnistuneen paneelikeskustelun täysin ennestään tuntemattomien Airbnb-majoittajien kanssa lyhyellä varoitusajalla, joten uskomme vakaasti, että myös tulevaisuudessa, vastaavanlaisten tutkimusten tiimoilta, majoittajat olisivat valmiita auttamaan, hyötyväthän he itsekin tutkimustuloksista.

Lähteet

Aho, S. 1994. Matkailun vetovoimatekijät tutkimuskohteina. Oulu: Oulun Yliopisto – Monistus- ja kuvakeskus.

Airbnb 2019a. https://www.airbnb.fi/host/homes?from_nav=1. Luettu 1.2.2019.

Airbnb 2019b. https://www.airbnb.fi/host/experiences?from_nav=1#how-are-exp-different. Luettu 1.2.2019.

Airbnb 2019c. https://www.airbnb.fi/host/homes?from_nav=1. Luettu 3.2.2019.

Association of Energy Services Professionals. https://cdn.ymaws.com/www.aesp.org/resource/resmgr/AESP/Guide-lines_for_Great_Panel_D.pdf. Luettu 1.3.2019.

Brännare, R., Kairamo, H., Kulusjärvi, T. & Matero, S. Majoitus- ja matkailupalvelu. Werner Söderström Osakeyhtiö.

Culinary Tourism – How to Find the Best Local, Authentic Food When You Travel. <https://www.westpalmbeachfoodtour.com/how-to-find-the-best-local-authentic-food-when-you-travel/>. Luettu 15.1.2019.

Fanelli, S. 2018. Matkailun ja turismin nousevat trendit vuodelle 2018. <https://www.momondo.fi/discover/artikkeli/trendit-matkailu-turismi>. Luettu 3.11.2018.

Hakala, J 1998. Creative thesis writing – A guide to development and research work. Helsinki: Oy Yliopistokustannus.

Hook, T. Hungry for Finland. <https://www.businessfinland.fi/suomalaisille-asiakkaille/palvelut/verkostot/matkailu/tuotekehitys-ja-teemat/ruokamatkailu/>. Luettu 4.3.2019.

Kaksonen, T., Ojuva, J. & Ouallen, P. 2012. Minne menet matkailu? – Näkökulmia matkailun ennakkointiin, osa I. Rovaniemi: Erwego Oy.

Kananen, J. 2014. Laadullinen tutkimus opinnäytetyönä. Jyväskylä: Suomen Yliopistopaino Oy: Juvenes Print.

Kananen, J. 2015. Opinnäytetyön kirjoittajan opas. Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kananen, J. 2015. Laadullinen tutkimus opinnäytetyönä: miten kirjoitan kvalitatiivisen opinnäytetyön vaihe vaiheelta. Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kortesuo, K. 2016. Paneelikeskustelun puheenjohtajuus – lyhyt oppimäärä #SuomiAreena. <https://eioototta.fi/paneelikeskustelun-puheenjohtajuus-lyhyt-oppimaara-suomiareena/>. Luettu 5.3.2019.

Nousiainen, J. 2015. Vieraanvaraisuuden käsitteellisiä ja paikallisia ulottuvuuksia – Mistä on lappilainen vieraanvaraisuus tehty -selvityshankkeen raportti. Tampere: Juvenes Print.

Osaava yrittäjä. <http://www.tieto.osaavayrittaja.fi/myynnin-edistaaminen>. Luettu 1.4.2019.

Sharpley, R. & J. 1997. Rural tourism – Introduction. London: International Thomson Business Press.

Sutherland-Smith, W. 2008. Plagiarism, the internet and student learning – Improving Academic Integrity. New York: Routledge.

Teräs, O., Viherä, J. & Matilainen, J. 2011. Tietotaidot: Opas videon editoimiseen – Tehdään video. Helsinki: Kyriiri Oy.

Tilastokeskus. <http://www.stat.fi/meta/kas/palvelut.html>. Luettu 23.3.2019.

Turunen, O. 2010. Kuvaa digikamerallasi parempia videoita – 10 ohjetta aloittelijalle videokuvaukseen. <https://www.digikuvaus.fi/digikuvausopas/kuvaa-kamerallasi-parempia-videoita-10-ohjetta-videokuvaukseen/>. Luettu 27.2.2018.

Törmä, W. 2018. Mitä sinun pitäisi tietää Airbnb-hostina olemisesta? <https://wehostfinland.com/blogi/mita-sinun-pitaisi-tietaa-airbnb-hostina-olemisesta>. Luettu 4.1.2019.

Veijola, S. 2013. Matkailututkimuksen lukukirja. Rovaniemi: Lapin yliopistokustannus.

Visit Pälkäne 2018. <https://visitpalkane.fi/trendikkainpalkane/matkailun-huippu-trendit>. Luettu 7.2.2019.

Wondershare 2018. <https://filmora.wondershare.com/guide/>. Luettu 14.3.2019.

World Food Travel Association 2018. <https://www.worldfood-travel.org/cpages/what-is-food-tourism>. Luettu 5.3.2019.

Videoitu paneelikeskustelu

Liite 1

<https://youtu.be/4uEd1N2tHBE>